

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Europaudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 25. august 2021
Kontor: Databeskyttelseskontoret
Sagsbeh: Anna Skovrup
Sagsnr.: 2021-0032/06-0165
Dok.: 2089296

Endelig besvarelse af spørgsmål nr. 229 (Alm. del) fra Folketingets Europaudvalg

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 229 (Alm. del), som Folketingets Europaudvalg har stillet til justitsministeren den 2. juli 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Eva Kjer Hansen (V).

Nick Hækkerup

/

Mie Vinkel Sørensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 229 (Alm. del) fra Folketingets Europaudvalg:

”Ministeren bedes redegøre for indholdet af retningslinjerne fra henholdsvis Det Europæiske Databeskyttelsesråd og det danske Datatilsyn, herunder hvad angår muligheden for at benytte advarsler eller påbud før bøde ved virksomheders brud på GDPR-reglerne samt for evt. forskelle mellem disse.”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Datatilsynet, der har oplyst følgende:

”Datatilsynets beføjelser er reguleret i databeskyttelsesforordningens¹ artikel 58, stk. 1, 2 og 3. Efter disse bestemmelser kan Datatilsynet bl.a. udstede advarsler, give påbud og udtale kritik. Hertil kommer muligheden for at foretage politianmeldelse samt (på sigt²) at pålægge administrative bøder.

Datatilsynet har hverken udarbejdet interne eller offentligt tilgængelige retningslinjer, som direkte behandler spørgsmålet om, hvornår og under hvilket forudsætninger tilsynet foretager politianmeldelse for overtrædelse af de databeskyttelsesretlige regler. Tilsynet har med andre ord ikke udarbejdet retningslinjer, der berører spørgsmålet om anvendelse af f.eks. advarsler eller påbud før bøder.

Datatilsynet offentliggjorde i januar 2021 en vejledning om udmåling af bøder til virksomheder³. Vejledningen, som tilsynet har udarbejdet i samarbejde med Rigspolitiet og Rigsadvokaten, behandler, som det fremgår af vejledningens titel, alene spørgsmålet om fastsættelsen af *størrelsen* af en bøde, når der i sager om virksomheders overtrædelse af databeskyttelsesforordningen og -loven er truffet beslutning om en bødeindstilling/politianmeldelse. Vejledningen beskriver bl.a. en række kriterier, herunder formildende og skærpende omstændigheder, jf. forordningens artikel 83, stk. 2, som skal påvirke bødens størrelse.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse)

² Datatilsynet har med databeskyttelseslovens § 42 fået hjemmel til at udstede administrative bødeforlæg. Det er dog en betingelse for udstedelse af administrative bødeforlæg, at der, udover at modtageren erkender overtrædelsen, foreligger et klart bødeniveau. Der vil således med tiden, efterhånden som praksis bliver udbygget, kunne fastsættes ”standardiserede” bøder for nærmere angivne overtrædelser af de databeskyttelsesretlige regler.

³ <https://www.datatilsynet.dk/Media/1/9/Bødevejledning.pdf>

Datatilsynet skal i tilknytning hertil bemærke, at de i vejledningen beskrevne kriterier i praksis spiller ind ved tilsynets forudgående vurdering af, hvorvidt der er grundlag for at politianmelde en dataansvarlig eller en databehandler, eller om der i stedet for f.eks. skal udtales kritik eller udstedes et påbud. Tilsynet lægger således bl.a. vægt på karakteren, herunder omfanget af overtrædelsen, om overtrædelsen må anses som udtryk for manglende vilje til at overholde reglerne, om der er tale om lemfældig omgang med personoplysninger og om der er tale om gentagelsestilfælde.

Det Europæiske Databeskyttelsesråd (Databeskyttelsesrådet) kan efter databeskyttelsesforordningens artikel 70, stk. 1, litra k, udarbejde retningslinjer for de nationale tilsynsmyndigheder vedrørende anvendelse af foranstaltninger, jf. artikel 58, stk. 1, 2 og 3, og fastsættelse af administrative bøder i henhold til artikel 83.

Databeskyttelsesrådet godkendte på sit første plenarmøde den 25. maj 2018 den tidligere Artikel 29-gruppens retningslinjer vedrørende anvendelse og fastsættelse af administrative bøder i overensstemmelse med forordning (EU) 2016/679 (wp 253) – som vedtaget den 3. oktober 2017.⁴

Det fremgår bl.a. af retningslinjerne, at når der på grundlag af en vurdering af sagens omstændigheder er konstateret en overtrædelse af databeskyttelsesforordningen, skal den kompetente tilsynsmyndighed vælge den mest hensigtsmæssige korrigerende foranstaltning for at imødegå overtrædelsen.

Retningslinjerne anfører endvidere, at bøder er et vigtigt værktøj, som tilsynsmyndigheder bør anvende under passende omstændigheder. Tilsynsmyndighederne opfordres til at benytte en velovervejet og afbalanceret tilgang, når de anvender korrigerende foranstaltninger med henblik på at sikre en reaktion på overtrædelsen, som er både effektiv, har afskrækkende virkning og står i rimeligt forhold til overtrædelsen. Det vigtige er, at bøder ikke anvendes som sidste udvej, eller at man undlader at udstede bøder, men de bør på den anden side heller ikke bruges således, at de mister deres effektivitet som et værktøj.

I forlængelse af ovenstående kan Datatilsynet til orientering oplyse, at spørgsmålet om tilsynets brug af advarsel og påbud før bøde er beskrevet i Justitsministeriets delrapport om national evaluering af databeskyttelsesreglerne af 29. januar 2021.⁵

⁴ Se retningslinjerne her: wp253_da (datatilsynet.dk)

⁵ <https://www.ft.dk/samling/20201/almdel/EUU/bilag/269/2327380.pdf>

Det fremgår således af delrapportens punkt 2.2, at det er Justitsministeriet vurdering, at der ikke inden for databeskyttelsesforordningens rammer kan indføres en generel ordning, hvorefter Datatilsynet i alle tilfælde forpligtes til at meddele påbud, før der kan indstilles til bøde eller udstedes et administrativt bødeforlæg for overtrædelse af databeskyttelsesreglerne. Justitsministeriet vurderer således, at indførelse af en generel ordning i national ret, der indebærer en regulering af Datatilsynets sanktionsvalg, vil være i strid med databeskyttelsesforordningens krav om, at Datatilsynet skal udøve sine beføjelser uafhængigt.

Af delrapportens punkt 4.2. fremgår endvidere, at kravet om uafhængighed efter Justitsministeriets vurdering indebærer, at Datatilsynet hverken direkte eller indirekte kan pålægges at anvende bestemte sanktioner i de sager, som Datatilsynet behandler. Datatilsynet har således i den forstand et frit sanktionsvalg. Det fremgår desuden af delrapportens punkt 4.2, at det er Justitsministeriets vurdering, at det vil være i strid med databeskyttelsesforordningen at indføre regler, som påvirker Datatilsynets mulighed for frit at udøve én eller flere beføjelser i forordningens artikel 58.

Dog vil der efter Justitsministeriets vurdering kunne indføres en påbudsordning for offentlige myndigheder, da databeskyttelsesforordningen specifikt lader det være op til medlemsstaterne at bestemme, om og i hvilket omfang offentlige myndigheder skal kunne ifalde bødeansvar for overtrædelse af reglerne.

Delrapporten gengiver i øvrigt et bidrag fra Datatilsynet, som belyser tilsynets praksis i forhold til at foretage politianmeldelser for overtrædelser af forordningen. Det fremgår i den forbindelse af delrapporten, at tilsynet i perioden efter 25. maj 2018, hvor databeskyttelsesreglerne har fundet anvendelse, og indtil den 28. januar 2021 havde anmeldt 13 sager om overtrædelser af reglerne til politiet med anmodning om tiltalerejsning. Tilsynet havde endvidere anmeldt 7 sager med henblik på videre efterforskning. Sagerne, hvor der er sket anmeldelse til politiet med anmodning om tiltalerejsning, fordeler sig som vist i tabellen herunder:

	Antal	Mindste bødeind- stilling (kr.)	Højeste bøde- indstil- ling (kr.)
Fysiske personer (herunder enkeltmandsvirksomheder)	4	25.000	50.000

Offentlige myndigheder	4	50.000	100.000
Virksomheder	5	50.000	1,5 mio.

Antallet af sager, som Datatilsynet på daværende tidspunkt havde anmeldt, skal ses i lyset af hvor mange sager tilsynet i øvrigt behandler, herunder klagesager, tilsynssager og anmeldelser af brud på persondatasikkerheden. I nedenstående tabel – der ligeledes er gengivet i delrapporten – er det angivet, hvor mange klagesager, tilsynssager og anmeldelser af brud på persondatasikkerhed, der er oprettet i Datatilsynet i 2019 og 2020:

	2019	2020
Klagesager	2.259	2.506
Tilsynssager	256	403
Anmeldelser af brud på persondatasikkerheden	7.242	8.773

Som det fremgår af ovenstående er det meget få af de sager, som Datatilsynet behandler, der fører til en politianmeldelse.”